

Vegetația, fauna și solurile din comuna Margina

**Prof. Preda Daniel
Drăgănescu Amelia
Stănilă Melisa
Paulescu Maria Ștefania
Spaia Selena**

Am ales această temă de comun acord pentru a conștientiza în rândul elevilor dragostea față de natură.

Trebuie să înțelegem fiecare dintre noi că zilnic depindem de diversele bunuri și servicii care ne sunt oferite de pădure. În afară de lemn și alte produse, pădurea asigură funcții vitale pentru noi, fără păduri nu avem aer pentru respirație, apă curată în râuri și izvoare, mediu sănătos pentru sănătatea noastră proprie.

Dacă nu vom avea grijă de păduri acum, nu le vom avea în viitor. Chiar dacă vom continua să utilizăm pădurea, pentru lemn de foc, vânat, fructe, trebuie să fim precauți pentru a nu denatura componentele sale (plantele, animalele, solul). Exploatăm pădurea și bunurile ei ca să ne menținem existența, dar trebuie să fim conștienți și de faptul că utilizarea bunurilor pădurii poate să nu fie favorabilă pentru structura și componentele sale.

Noi, voi, toți ceilalți putem influența și ne ajuta să coexistăm armonios cu pădurea. Puteți să vă conduceți de schema 5R—reduce, reutilizează, reciclează, refuză și reformează. Suntem (sunteți) în stare să menținem (mențineți) curățenia în păduri ori de câte ori vă aflați acolo.

Comuna Margina este situată în partea de nord-est a județului Timiș, având ca limită două județe, Hunedoara și Arad. Râul Bega cu izvoarele din munții Poiana Ruscă udă teritoriul comunei pe o lungime de circa 6 km de la intrare în țarina satului Breazova până la ieșirea din țarina Sintești spre Făget.

Comuna Margina cuprinde localitățile: Breazova, Bulza, Coșevița, Coșteiu de Sus, Groși, Nemeșești, Sintești, Zorani și Margina. Spre est pe linia Coșevița—Coștei, Dealurile Lăpugiului reprezintă limita cu județul Hunedoara, la nord Dealurile Bulzei, cu prelungiri spre est ale Dealurilor Lipovei, despart comuna de județul Arad. La sud se învecinează cu comuna Curtea, iar la vest cu orașul Făget prin satele Temerești, Bătești și Brănești.

Comuna Margina are o suprafață de 136 kilometri pătrați, ce reprezintă aproximativ 15% din teritoriul județului Timiș.

Ne-am propus să prezentăm aspecte privind vegetația și solurile comunei. În privința vegetației, aceasta este formată din păduri, pajiști secundare, vegetație de luncă, pomi și culturi agricole. Pădurile formează fondul forestier al comunei, și se întind pe o suprafață de 77,74 Km pătrați, fiind administrate de Ocolul Silvic Făget și Valea Mare din județul Arad. O parte dintre acestea sunt proprietate publică (păduri comunale), în satele Zorani, Groși, Bulza, Coșteiu de Sus și Nemeșești, fiind administrate în regim silvic de Primăria Margina. O mică parte sunt proprietate particulară a oamenilor, iar cea mai mare parte sunt în proprietatea statului.

Vecinătățile limitrofe și hotarele pădurii Margina sunt: la nord se învecinează cu pădurea Ocolului Silvic Valea Mare, limita o formează

culmile satelor Temerești și Groși, la est sunt pădurile Ocolului Silvic Dobra, județul Hunedoara, limita se află pe culmea Fintoaga și terenurile agricole ale satului Coșteiu de Sus, la sud se află pădurile Coșava și Margina, la vest se învecinează cu pădurile Ocolului Silvic Făget, islazul satului Temerești și terenurile satului Sintești.

Pădurea Margina este situată în partea de est a Ocolului Silvic Făget. În configurația terenului apar mai frecvent versanți ondulați, foarte rar accidentați și terenuri plane sau platouri. Altitudinea minimă este de 185 m, iar cea maximă este de 493 m, cea medie fiind de 300 m. Rețeaua hidrografică este destul de densă, pădurile fiind brăzdate de numeroase pâraie care sunt active în perioadele de topire a zăpezii sau după ploi torențiale.

Până la elaborarea amenajamentului din 1950 pădurile din această zonă au fost gospodărite la întâmplare, singurul scop urmărit fiind obținerea masei lemnoase din zonele mai apropiate și mai accesibile.

Văile și dealurile împădurite ale comunei au diferite denumiri ca: Valea Stârvinoasei, Valea Ieriței, Valea Bujori, Valea Preotesei, Dealul Trâmbiței, Dealul cu Pruni Albi, Dealul Gorunul cu Icoane.

Pădurile mari cu arbori seculari au fost date în exploatare, iar cele tinere sunt îngrijite de silvicultori pentru dezvoltare. În fiecare an parcelele exploatare sunt plantate cu puiști. Înainte de 1989 exploatarea masei lemnoase s-a făcut de către Ocolul Silvic Coșava până în 1970, iar după de către IFET prin unitatea Margina. Această unitate a construit și amenajat drumuri forestiere, rampe de încărcare și mijloace mecanice, reușind să facă exploatări în zonele cele mai grele.

Dintre drumurile cele mai importante construite de IFET Margina menționăm:

- Drum Forestier (DF) D4 – Pârâul Scurt – 1,5 km
- DF D5 – Pârâul Preotesei – 2,7 km
- DF D5 – Valea Cocinii – 2,5 km
- DF 29 – Valea Teiușului – 2,5 km
- DF 2 – Fântâna Rea – 3 km
- DF 28 – Pârâul Geminei – 1,5 km
- DFG 31 – Pârâul Oaselor – 2 km
- DF 32 – Valea Popi – 1,5 km

Unitățile specializate în exploatarea lemnului au efectuat tăieri masive și nu întotdeauna controlate. Multe păduri au fost rase de la suprafața pământului și nu s-au mai refăcut.

Cele mai importante specii de arbori ce se găsesc în pădurile comunei Margina sunt fagul, gorunul, stejarul gârnița, cerul, carpenul, salcâmul, teiul (mai mult în pădurile Groșului și Coșteiului), ulmul, mesteacănul, părul pădureț, mărul pădureț, cireșul pădureț, cireșul păsăresc, și plantații de pini. Pe văi și lunci cresc aninul, plopul și salcia. La marginea pădurii cresc alunul, cornul, sângerul, măceșul și alți arbuști.

În etajul fagului specia dominantă este *Fagus Sylvatica* sau fagul balcanic, element sudic precum și fagul fauric, element răsăritean. Uneori se întâlnesc în alternanță păduri de fag pe versanți umbriți cu păduri de gorun pe cei însoriți. Pădurile de gorun în carte predomină *Quercus Petraea* au o suprafață mai mare pe dealurile comunei. Între acestea apar insular păduri de stejar pedunculat (*Quercus Robur*) și de cer (*Quercus Cerris*), și gârniță (*Quercus Frainetto*)

Pădurile sunt puțin etajate. Zona stejarului coboară până la 100 m altitudine, și acoperă aproape toate dealurile comunei. De pe la 150 m în sus se găsesc pădurile de fag. Au fost introduși în pădurea comunei și arbori mai noi ca salcâmul la Sintești și Nemeșești. Solurile pădurilor fiind bogate în substanțe nutritive permit dezvoltarea multor plante ierboase ca: ghiocelul, măcrișul iepurelui, năvalnicul, viorelele, toporași, brândușă, ferigă, coada calului, iederă, fragă, șovarul, bureți galbeni, diferite soiuri de bureți comestibili și otrăvitori, cucuta de pădure și altele.

De paza și îngrijirea pădurilor, împărțite în cantoane, se ocupă pădurarii, oamenii cu pregătire de specialitate, numiți și gornici, denumire românească foarte veche. Această categorie specializată în paza pădurilor, la fel ca și a jitarilor (paznicii holdelor și câmpurilor) când obștea era forma principală de organizare administrativ-socială, erau categorii instituționalizate.

Plantele medicinale, mai frecvente pe care le găsim în fânețe și pe pajiști sunt: mușetelul, coada șoricelului, sunătoarea, păpădia, lăptuca, ștevia, menta, flori de tei, de soc, de măceș.

Între arbuști sunt caracteristici porumbarul (*Prunus Spinosa*) care formează adevărate tufișuri, păducelul, lemnul câinesc.

Sunt zone cu multă umezeală unde este prezentă vegetația hidrofilă. De-a lungul canalelor, bălților, pârâurilor găsim diferite specii. În mijlocul apei apare lintița, în bălțile puțin adânci cresc iriși, albăstrița de baltă. De asemenea de-a lungul pârâului Icu în condițiile unei pante reduse are loc frecvent un proces de colmatare, prin depuneri de mâl, sedimente, formându-se în acest fel o vegetație specifică din papură, trestie, pipirig și rogoz.

Repartiția animalelor pe teritoriul comunei este legată de factorii naturali care pot asigura condițiile optime de viață.

Lumea animală a pădurilor este foarte variată și repartiția speciilor este strâns legată de existența acestui mediu de viață. Dintre cele mai caracteristice specii menționăm: râsul (*Linx Linx*), veverița (*Sciurus Sciurus*), care deși trăiește în pădurile de conifere coboară în cele de fag și de gorun. La adăpostul pădurilor trăiesc de asemenea bursucul (*Meles Meles*), vulpea (*Vulpes Vulpes*), lupul (*Canis Lupus*). Porcul Mistreț (*Sus Scrofa*) este destul de răspândit în pădurile noastre, coboară după hrană până în apropierea așezărilor omenești, și produce pagube însemnate în lanurile de grâu și porumb. Se întâlnesc în păduri un număr din ce în ce mai mare de căprioare și cerbi, și ele coboară după hrană până lângă casele oamenilor. Alte animale în pădurile comunei sunt: iepurele, pisica sălbatică, viezurele și vidra (pe malurile râului Bega). Pe ogoare și fânețe trăiesc șobolanul cenușiu, chițcanul, șoarecele pitic și popândăul.

Păsările sunt variate și răspândite în toată zona: păsări nerăpitoare care sunt vâdate; fazanul și potârnichea; păsări răpitoare ca: uliul, cioara, coțofana; păsări călătoare: barza, cucul, turtureaua, ciocârlia, privighetoarea, pupăza, mierla, pițigoii, care dau viață pădurilor și luncilor prin frumusețea cântecului lor. În pădure și lunci mai viețuiesc: ciocănitoarea, codobatura, găinușa de pădure, cucuveaua, buha mare, vrăbiile. Și ele înfrumusețează peisajul natural al pădurii.

În pământ trăiește cârțița. Între reptile și batracieni distingem: șopârla verde (gușterul), șopârla de câmp, șarpele de casă, șarpele de baltă, șarpele de flori, salamandra, broasca râioasă, broasca de la, brotăcelul, și foarte rar în păduri se mai întâlnește câte o broască țestoasă. În grădini pe lângă casă mai trăiește câte un arici.

În trecut zona noastră a fost mai bogată în animale sălbatice și de vânat, dar din cauza substanțelor chimice folosite în agricultură, pesticide și insecticide, multe dintre acestea au dispărut, îndeosebi iepurele.

Pe cursul râului Bega se găsesc pești diferiți ca: scobaru și cleanul, iar pe fundul nisipos al râului se întâlnește mreana, câte o dată mai rătăcesc pe cursul mijlociu al râului și păstrăvi indigeni.

Geneza și evoluția tipurilor de sol sunt legate de condițiile de climă și de vegetație, de etajarea reliefului și de influența apelor freatice, precum și de intervenția omului.

Solurile zonale și azonale sunt frecvent întâlnite în județul Timiș. La Coșevița întâlnim o categorie interesantă de soluri limitrofe, rendzinele brune și roșii, iar ca urmare a influențelor climatice mediteraneene apare terra rosa, un sol bun pentru cultura viței de vie.

În comuna Margina sunt prezente solurile brun-gălbui, mediu și puternic podzolite, iar în văile de eroziune se găsesc soluri coluviale în diferite grade de evoluție. În lunca râului Bega (satele Breazova, Margina și Sintești) se găsește un sol aluvionar, bun pentru culturile de cereale și grădină. În zonele de deal (Coștei, Nemeșești, Zorani, Groși și Bulza) predomină solul brun-roșcat de pădure. Aceste soluri s-au format într-un climat specific formațiunii vegetale de pădure în urma unui lung proces de bioacumulare slab acidă.

Ansamblul de factori pedogenetici a dus la formarea tipului de sol bioclimatic cum este solul brun de pădure în diferite grade de podzolire. Aici au loc procese de debazificare și de migrare a argilei, care se depune în orizontul B. Orizonturile superioare s-au îmbogățit în silice, iar cele inferioare în argilă. În funcție de microrelief, de adâncimea apei freatice și de caracterul drenajului, solurile au fost influențate în ceea ce privește gleizarea, care se manifestă cu mai mare sau mai mică intensitate (gleizare – proces de reducere a oxizilor ferici în condițiile de anaerobioză create de un exces de umiditate datorat fie apei din precipitații stagnate în sol, fie apei freatice apropiate de suprafață).

Pe terenurile din zona piemontană deluroasă (Coșevița, Bulza, Groși, Zorani și Sintești - pe deal) sunt răspândite solurile argiloiluviale podzolice și cele brune podzolite. Ele s-au format în condițiile unui relief fragmentat, pe roci formate diferit cu apă freatică relativ adâncă. Gradul de podzolire al acestor soluri este în raport cu precipitațiile și altitudinea. Defrișarea și exploatarea pădurilor are ca rezultat direct accelerarea fenomenului de eroziune și apariția la zi a rocilor din fundament sau formarea regosolurilor, care în general însoțesc versanții văilor puternic adâncite.

Solurile comunei fiind sărate, agricultorii trebuie să le fertilizeze cu îngrășăminte naturale, chimice sau amendamente, pentru a obține recolte mai bogate. Gradul de fertilizare a scăzut mult în ultimii 15-20 de ani datorită precipitațiilor abundente și a inundațiilor dese care au spălat solul în profunzime, distrugând substanțele nutritive.

Oricând nu veți veni în contact cu pădurea raționalizați-vă comportamentul, în acest sens se impun anumite soluții pentru protejarea mediului, spre exemplu reduceți formarea deșeurilor, nu exagerați în utilizarea pungilor din plastic, refuzați extra ambalaje în magazine, utilizați deșeurile alimentare pentru compost, astfel încât vom reduce presiunea asupra mediului, și vom trăi mai sănătos, de asemenea să nu aruncăm gunoaiile în natură, să reciclăm, să nu faci foc în pădure, să plantezi copaci,

să nu tăiem copacii în exces, să nu rupem florile și crengile copacilor. În cele din urmă orice detaliu contează.

În concluzie flora, fauna și solurile sunt elemente ale naturii indispensabile vieții umane, fie pentru a-i asigura hrana de toate zilele, fie pentru a-i face viața mai ușoară și mai plăcută într-un peisaj natural și un mediu prielnic dezvoltării lui.

Noi toți oamenii și marea diversitate biologică din jurul nostru (plante, animale) suntem parte componentă a lumii comune. Pădurile au un rol deosebit în asigurarea necesităților noastre și menținerea vieții. Pădurile ne-au rămas de la strămoșii noștri, și numai noi suntem responsabili de ocrotirea lor, pentru a le transmite generațiilor care vin într-o stare cât mai bună.

Bibliografie

Drinovan, Gheorghe - Micromonografia Județului Timiș, geografico-istorică și economico-turistică, Întreprinderea Poligrafică „Banat” Timișoara, 1973

Ceașescu, Napoleon și Mărioara – Monografia Comunei Margina, Editura Nagard, Lugoj, 2006

